

650 éves a Pécsi Tudományegyetem

Interjú Prof. Dr. Bódis József rektorral

A Nagy Lajos király által létrehozott Pécsi Tudományegyetem (PTE) 2017-ben ünnepli alapításának 650. évfordulóját. A jubileum alkalmából az Országgyűlés tavaly arról döntött, hogy szeptember 1. napját a Magyar Felsőoktatás Napjává, az 1367-es pécsi egyetemalapítás emléknapjává nyilvánítja. Felismerve mindennek jelentőségét, és vállalva a szellemi örökség gondozását, az egyetem vezetősége jubileumi ünnepségsorozatot tart, hogy méltóképpen ünnepelje meg nem csupán saját fennállását, hanem a magyar felsőoktatás és tudomány évszázadokon átívelő, töretlen fejlődését – tájékoztatta lapunkat Prof. Dr. Bódis József rektor.

A JUBILEUM JEGYÉBEN

– Rektor úr több fórumon kifejezésre juttatta, hogy színvonalas programmal szeretnének méltó módon tisztelni az egyetem alapítói előtt. A teljesség igénye nélkül megemlítené a legfontosabb rendezvényeket?

Első számú, kiemelt rendezvényünket természetesen az alapítás napjára, szeptember 1-jére időzítettük, ám jóval ezt megelőzően, már tavalyelőtt novemberben, 650 nappal a jeles évforduló előtt elindítottuk az eseményt felvezető programokat. Egyetemünk volt a házigazdája 2016 augusztusában a VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszusnak, amely a magyarországi és külföldi tudományos és oktatási intézmények kutatóinak, a különböző országok hungarológiai tanszékeinek, magyar kultúrával foglalkozó intézeteinek és szakembereinek részvételével igyekezett tovább tágítani a hagyományos bölcsészettudományi kereteket a társadalom- és a természettudományok, az orvostudomány, a műszaki tudományok, a jogtudományok és a közgazdaságtudományok irányába. Idén tavasszal a XXXIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia három szekciója zajlott az egyetemünkön kétezer hallgató és több mint háromszáz oktató részvételével. Sokszínű, sokkarú egyetemként örömmel adtunk teret, bemutatkozási és megmérettetési lehetőséget a bölcsészettudományok, a művészetek, illetve az orvos- és egészségtudományok ifjú kutatóinak, alkotóinak. Külügyi Igazgatóságunk idén első alkalommal koordinált és szervezett olyan, több hónapon átívelő programsorozatot Nemzetközi Tavasz címmel, melynek célja az volt, hogy közelebbről megismerjük a közöttünk élő külföldi hallgatókat. Akár úgy, hogy személyesen találkoztunk velük valamelyik programon, akár úgy, hogy többet tudtunk meg arról a 105 országról, kultúrköréről, ahonnan Pécsre érkeztek, hogy egyetemi éveiket nálunk töltsék. A közel három hónapig tartó Nemzetközi Tavasz kiállításain, koncertjein, előadásain Ázsia, Észak-Amerika, Afrika, Európa és Latin-Amerika országaival ismer-

kedhattunk. A több nagykövetséggel, külföldi kulturális intézettel és a PTE számos intézetével, kutatóközpontjával közösen megszervezett rendezvénysorozat kiemelkedő eseménye volt a 23 nagykövet részvételével lezajlott, felsőoktatásról szóló kerekasztal beszélgetés. Egyetemünkön zajlott június 22-23. között a XI. IME-META Egészség-gazdaságtani Továbbképzés és Konferencia „A PTE 650 éves jubileuma jegyében” címmel. Augusztus 30-án a Magyar Rektori Konferenciával közösen rendeztük meg a több mint nyolcszáz tagot számláló nemzetközi szervezet, a Magna Charta Observatory éves konferenciáját, melynek fókuszába az „Egyetemi értékek ma: Közép-Európai perspektívák és kihívások” témát állítottuk.

Szeptember 1-jén megtartott díszünnepségünket megtisztelte jelenlétével Orbán Viktor miniszterelnök, Páva Zsolt polgármester és Udvardy György pécsi megyéspüspök. Ugyanezen a napon kezdődött meg a Nemzeti Agykutató Program (NAP) záró konferenciája, a résztvevők között három Nobel-díjjal és két Agy-díjjal (The Brain Prize) kitüntetett kutatóval. Szeptember második napján egy mindenki számára nyitott, ingyenes szabadtéri eseményt szerveztünk. Ennek keretében karaink és további szervezeti egységeink bemutatták a falainkon belül folyó sokoldalú kreatív munkát a város szívében, hogy egy napra minden érdeklődő a részese lehessen az egyetemi életnek. Szeptember 20-23. között az Európai Idegtudományi Társaságok Szövetsége (FENS) két évente megrendezésre kerülő nemzetközi tudományos konferenciájának házigazdája lehettünk. Ezzel korántsem értünk a programjaink végére, hiszen további rendezvényekre is készülünk. Ezek közül kiemelném a novemberben tartandó Kárpát-medencei tudományos konferenciát és a december 8-i díszdoktoravatót, amelynek alkalmával egyetemünk díszdoktorává fogjuk avatni Donald Tusk urat, az Európai Tanács elnökét. Ezen a napon kerül sor hagyományos egyetemi koncertünkre is, amelynek különleges jellegét az adja, hogy a fellépő zenészek mindegyike rendelkezik valamilyen kötődéssel az egyetemünkhöz. A hangverseny egyben egy felkérésre komponált kortárs ünnepi oratórium ősbemutatója is lesz.

– Magyarország kormánya 2029/2015. (XII.29.) Korm. határozatában egyetértett a PTE 650 éves jubileumi ünnepségsorozat megvalósításával. Ez egyben anyagi támogatást is jelentett a PTE számára?

A jubileumhoz kapcsolódó minden programunkat támogatandó, a kormány 650 millió forintnyi költségvetési forrást biztosított az egyetemünk részére. Ennek köszönhetően minden tervezett programunkat méltó módon meg tudtuk valósítani, és a jubileumhoz kapcsolódó kiadványainkat is finanszírozni tudtuk. Jutott fedezet a Dr. Halasy-Nagy József Aula rekonstrukciójára is, ahol az egyetem alapítását ábrázoló régi

freskó restaurálására és egy új, a 650 éves jubileumot szimbolizáló freskó elhelyezésére is sor került. Továbbá pályázatot hirdettünk meg „Nagy Lajos király és Vilmos püspök szobrának elkészítése a PTE 650 éves Jubileumára” címmel. A Bíráló Bizottság tetszését Kotormán Norbert alkotása nyerte el, akinek szobrát szeptember 1-jén, a várossal és az egyházmegyével közös díszünnepség keretében avattuk fel.

TÖRETLEN FEJLŐDÉS

– Az egyetem egyszerre képvisel és vállal egy közép-korig visszanyúló nagyszerű tradíciót és kapcsolódik aktívan a jelenre, a jövőre irányuló új tudás intézményesítésének feladatához. Milyen jövőképpen gondolkodik az egyetem vezetésége?

Két évvel ezelőtt azt az egyértelmű feladatot kaptuk, hogy ízig-veérgig nemzetközi egyetemmé váljunk. Akkor 2000-2300 között mozgott a külföldi hallgatóink létszáma – a cél ennek megduplázása, illetve az ötezres létszám elérése. Ebben a tanévben már négyezer főnél tartunk, ami azt jelenti, hogy igen jó ütemben haladunk a kitűzött célunk felé. Ehhez természetesen az is hozzátartozik, hogy míg néhány évvel ezelőtt egyedül az Orvostudományi Karon zajlott idegen nyelvű képzés, addig ma már szinte minden karunk komoly aktivitást fejt ki ezen a téren. Látványos előrelépés történt például a Műszaki és Informatikai, valamint az Egészségtudományi Karokon, amelyek már százas nagyságrendben képeznek külföldi hallgatókat. Mindez elengedhetetlen ahhoz, hogy ne csak a külföldi hallgatóink létszámát tekintve, hanem funkcionális értelemben is olyan felsőoktatási intézménnyé váljunk, amelyik egyre jobb helyet foglal el a világ térképén.

– Hány karon zajlik az oktatás a Pécsi Tudományegyetemen?

A Pécsi Tudományegyetemen működő tíz kar széles spektrumon fedi le a tudomány számos területét. A sokszínű kari struktúra lehetővé teszi, hogy minden hozzánk jelentkező hallgató megtalálja a számára leginkább testhezálló képzést, mely hozzásegíti jövőbeli terveinek megvalósulásához. A Pécsi Tudományegyetem Magyarország egyik legnagyobb hallgatói létszámmal rendelkező felsőoktatási intézménye. A hallgatói létszám 18-20 ezer között mozog, kisebb-nagyobb dinamikus változást mutatva a tanév különböző szakaszaiban. Egyetemünk az elsők között indította el tudományos és művészeti doktori képzéseit, jelenleg 22 doktori iskolánk és 17 szakkollégiumunk működik. A doktori iskolákhoz is kapcsolódó kutatócsoportok meghatározó szerepet töltenek be a hazai és nemzetközi tudományos életben.

– Milyen formában segítik elő a fiatal tehetségek fejlődését?

A már említett szakkollégiumokon és doktori iskolákon, valamint a tudományos diákkörökön túlmenően az egyetemi karok különféle ösztöndíjakkal támogatják hallgatóik fejlődését. Kiemelném továbbá a sportösztöndíjunkat, amelynek célja, hogy támogatást nyújtson azoknak a hallgatóknak, akik

tanulmányi kötelezettségeiken túlmenően kiemelkedő versenysportolói aktivitást fejtenek ki. Számukra egyéni tanulmányi rend összeállítását is lehetővé tesszük, megfelelő mentori közreműködés mellett. Kifejezetten a tehetséggondozást szolgálja az ún. Kriszbacher Ildikó Tehetséggondozó Ösztöndíj 60 fő részére, a László János Doktorandusz Kutatói Ösztöndíj karonként egy fő részére, valamint az Átütő Tehetségek Ösztöndíja évente 13 fő részére. A Szinapszis Hallgatói Mentor Ösztöndíjjal annak az 50 aktív hallgatónak a munkáját ismerjük el minden évben, akik a Pécsen és vonzáskörzetében tanuló középiskolások egyetemi felvételre való felkészítését segítik. Külső forrásra támaszkodó ösztöndíjak is elérhetők egyetemünkön, ilyen például a Magyar Nemzeti Bank ösztöndíja, amely a Közgazdaságtudományi Karon zajló gazdaságtudományi képzésekben résztvevők számára elérhető. A kiemelkedő tehetségeket különböző díjakkal is elismerjük. Ilyen például a Pro Scientia Díj, amelyben 2017-ben hat főt részesítettünk, valamint a művészeti ágakban kiemelkedő hallgatóknak adható Pro Arte díj.

– Hogyan követik nyomon a már végzett hallgatóik későbbi érvényesülését?

A Diplomás Pályakövető Rendszer keretében a végzett hallgatók megkérdezésével igyekszünk megismerni munkaerő-piaci helyzetüket, munkavállalói tapasztalataikat, munkaerő-piaci elhelyezkedési stratégiájukat, valamint a képzéseinkre és intézményi szolgáltatásainkra vonatkozó értékelésüket. Továbbá szeretnénk feltérképezni a már diplomával rendelkezők továbbképzési motivációit is. A pályakövetés során hasznos információt nyerünk és támpontot kapunk annak végiggondolásában, hogy milyen irányban érdemes a későbbiekben elmozdulnunk. Végzett hallgatóink körében közkedvelt az Alumni rendszerünk, amelynek keretében előadásokra, tréningekre, kurzusokra, színes kulturális eseményekre invitáljuk tagjainkat. Szintén népszerűek a karok által megszervezett öregdiák találkozók – jómagam éppen a negyvenéves találkozómra készülök az orvoskaron.

– Az egyetem értékrendjében hangsúlyos tradíciótiszteltet és hagyományápolás mellett legalább annyira fontos helyen szerepel az innovációra való törekvés. Milyen eredményeket értek el ezen a téren?

Napjainkban olyan innovációs pályázati lehetőségek állnak a rendelkezésünkre, amilyenekre korábban nem volt példa. Büszkén számolhatok be arról, hogy az egyetemünk által eddig megnyert pályázatok összértéke meghaladja a 40 milliárd forintot. A különböző szakterületekhez kötődő, ipari partnerekkel közösen elnyert innovációs pályázatok többsége arra fókuszál, hogy a tudományos kutatás eredményeiből kiindulva innovatív termékeket, illetve gazdaságélénkítő eszközöket lehessen létrehozni. Mindezt szem előtt tartva, a második rektori ciklusomat megelőzően olyan tudományos kutatási innovációs irányt kerestünk, amely szorosan kötődik az egyetemünkhöz, és egyedülálló Magyarországon. Az ún. 3D technológiában találtuk meg azt a közös nevezőt, amelynek a Művészeti Karon a design-tervezésben, a Műszaki és

Informatikai Karon az építéstervezésben, az Általános Orvostudományi Karon pedig 3D szöveti technika kidolgozásában voltak már előzményei. Mindezeket az alapokat és az új ötleteket egy rendszerbe foglaltuk össze, és többmilliárdos pályázatot nyertünk el. Jelenleg a konkrét megvalósítás fázisában tartunk, megteremtve a bázist a legkülönbözőbb művészeti és tudományos területek számára a továbblépéshez. Reméljük, hogy minél több területen sikerül olyan prototípusokat előállítani, amelyek a későbbiekben ipari léptékű sorozatgyártás alapját képezhetik. A fiatalok sok fantáziát látnak ebben a lehetőségben, és nagy lelkesedéssel kezdték meg a műhelymunkát. Úgy gondolom, hogy ha ebben sikeresek leszünk, akkor bizonyosan megalapozzuk a jövőnket. Mindemellert feltétlenül említésre méltó az idegtudományok területe, ahol kutatóink az alapkutatástól a legmagasabb szintű klinikumig bezárólag folytatnak ígéretes kutatásokat. Egyetemünkön működik a Nemzeti Agykutatási Program klinikai lábát képező kutatóközpont, amely meggyőződésem szerint rövidesen elnyerheti az európai kiválósági centrum minősítést. A Dr. Dóczi Tamás professzor vezetésével dolgozó, alapkutatókat, alkalmazotti kutatókat és innovátorokat tömörítő kutatócsoport nagyon komoly eredményeket produkált már az eddigiek során, és a NAP négy évvel történő meghosszabbítása révén új lendületre kapva, várhatóan további új ismereteket szolgáltatva fogja szolgálni a gyógyítást.

TRENDEK A SZÜLÉSZET-NŐGYÓGYÁSZATBAN

– Rektor úr szűkebb szakterülete a szülészeti-nőgyógyászat. A pécsi klinikán indult meg az országban elsőként az in vitro fertilizációs program, és az első magyar lombikbébi itt látta meg a napvilágot, akinek a születésénél Ön személyesen is jelen volt.* Ezzel kapcsolatban történt olyan fejlemény, amely az előrelépést segítette?

Igen, a közelmúltban megbízást kaptunk egy nemzeti reprodukciós módszertani központ kialakítására. A létrehozandó centrum feladatai közé nemcsak a lombikbébi program további működtetése tartozna, hanem a meddőségi problémák komplex diagnosztikája és műtéti ellátása, a természetes fogamzást elősegítő módszerek alkalmazása és a betegek pszichológiai támogatása is, vagyis a meddőségi kérdéskör teljes spektrumát felölelő tevékenység. Mi készen állunk a feladatra, igen biztatóak a kutatási eredményeink, így amennyiben a szükséges forráshoz hozzájutunk, a meddőségi problémák ellátásának tekintetében minden bizonnyal kiteljesedhetünk.

– Milyen új trendek figyelhetők meg a szülészeti-nőgyógyászat terén?

A műtéti eljárások terén egyre inkább a minimál invazív technikák dominálnak, vagyis a sebészeti gyakorlatban jelentősen megnőtt az endoszkópos beavatkozások száma. Teret hódítanak azok a modern módszerek, amelyek a betegek

számára kisebb megterhelést, rövidebb gyógyulási időt jelentenek, és egyben a munkába történő gyorsabb visszaileszkedést is lehetővé teszik. Az asszisztált reprodukciós technikák tekintetében lassan, de biztosan haladunk abba az irányba, hogy minél kevesebb hormont használjunk fel a stimuláció során. Bár még nem feltétlenül hazai trend, de egyre inkább megfigyelhető az a törekvés, hogy ne tíz-húsz, hanem jóval kevesebb petesejtet nyerjünk egyetlen stimulációval. A világ egyes meddőségi centrumaiban már a természetes ciklusokat használják ki erre a célra. Egyre nagyobb biztonságra törekszünk az elnyert petesejtekkel kapcsolatban, vagyis nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a petesejt, az ember óvása mentén következzenek be a sikeres terhességek. Mindezt nem egyetlen módszerrel, hanem többféle eljárás komplex alkalmazásával érjük el.

A nőgyógyászati onkológiában óriási előrelépést jelent a védőoltás bevezetése, amelynek köszönhetően megelőzhetővé vált a méhnyakrák. A szűrőmódszerek tekintetében egyre inkább az objektív módszerek irányába mozdulunk el. Ez azt jelenti, hogy miközben óriási változást hozott a kolposzkópia és a citológia, annak jelentőségét megtartva a szűrés a HPV vírus kimutatásával válhatott teljessé. A HPV vírus kimutatását a problémás citológiai leletek esetében már finanszírozza az egészségbiztosító, és jó irányban haladnak azok a tárgyalások, amelyek révén remélhetőleg szélesebb körben is finanszírozottan elérhetővé válhat ez a szűrőmódszer. A nőgyógyászati onkológiáról összességében megállapítható, hogy míg két évtizeddel ezelőtt ötven százalék alatti gyógyulási aránnyal dolgozott a szakma, addig ma már a rosszindulatú daganatos betegeink kétharmada meggyógyul. Sőt, bizonyos rákos megbetegedések esetében már százszázalékos gyógyulás is elérhető. Nagyon jó eredménnyel tudjuk gyógyítani például a terhességi szövetből kiinduló, rendkívül rosszindulatú daganatot, az ún. choriocarcinómát, amelyről ma és már tegnap is elmondhattuk ezt, ám tegnapelőtt még nem.

– Ismert a kormányzat azon törekvése, hogy a gyermekvállalást segítve a születésszám növekedését érje el. Milyen kézzelfogható lépések történtek ebben a tekintetben?

Friss hír, hogy a kormány támogatná a családbarát szülészeti létezőt, a meglévő szülészeti ilyen irányban történő elmozdulását. Tudni kell, hogy az elmúlt évtizedekben sok hazai szülészeti alakított ki önerőből, illetve társadalmi összefogással olyan körülményeket, amelyek jobb szülési élményt biztosítanak a szülők számára. Külön öröm, hogy kormányzati szinten is felismerték ennek az igényét, és a családbarát szülészeti kialakításához forrást kívánnak rendelni. Biztos vagyok abban, hogy ennek köszönhetően emelkedni fog a magyar szülészeti általános színvonala abban a tekintetben, hogy humánus, emberközelű ellátásban részesíthetik a gyermeket vállaló édesanyákat.

Boromisza Piroska

*Prof. Dr. Bódis Józseffel készült korábbi interjúnk az IME XII. évfolyam 2013/9. számában olvasható „A jövő útja az innováció” címmel.

NÉVJEGY

Prof. Dr. Bódis József habil, DSc, egyetemi tanár, rektor, szülész-nőgyógyász szakorvos

Tanulmányok: Pécsi Orvostudományi Egyetem (1971-1977)

Szakvizsga: szülész-nőgyógyászat szakorvos (1981)

Munkahely: Pécsi Orvostudományi Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati

Klinika: 1977-től gyakornok, 1981-től egyetemi tanársegéd, 1987-től egyetemi adjunktus. 1994-1995 között a POTE egyetemi docense. 1995-2007 között a Baranya Megyei Kórház Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály osztályvezető főorvosa. 1997-től a POTE egyetemi magántanára. 2001-től a PTE Egészségügyi Főiskolai Kar egyetemi tanára, a Klinikai és Ápolástudományi Intézet igazgatója. 2005-től az Egészségtudományi Doktori Iskola vezetője, a PTE ETK tudományos dékán-helyettese. 2006-2010 között a PTE ETK dékánja. 2007-től a PTE ÁOK KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika tanszékvezető egyetemi tanára, klinikaigazgató. 2010-től a Pécsi Tudományegyetem rektora.

Tudományos minősítések: 1989: orvostudomány kandidátusa (MTA, Budapest), 1996: habilitáció (Pécsi Orvostudo-

mányi Egyetem), 1998: MTA doktora (MTA, Budapest).

Publikációk: 228; Hirsch index: 22; citációk: 1733, előadások: 2932

Tanulmányutak: 1988 Kuopio, Finnország (Dep. of Obstetrics and Gynecology, University Medical School of Kuopio, Finland); 1991-92 Tübingen, Németország (University Women's Hospital of Tübingen, Alexander von Humboldt ösztöndíj)

Nemzetközi tudományos együttműködések: Giessen, Németország (Prof.Dr.H.R.Tinneberg); Tübingen, Németország (Dr.Ph.Cledon), Ulm, Németország (Priv.Doctor.V.Hanf), New York, USA (Prof.I.Merchenhaller, Dr.Kett A.)

Szerkesztőségi tagságok: Magyar Nőorvosok Lapja (felelős szerkesztő), Laparoendoscopic Surgery, Comments in Obstetrics and Gynecology – Elsevier

Társasági tagságok: Magyar Nőorvos Társaság (elnök), Magyar Nőgyógyászok Endoszkópos Társasága, European Society of Gynecological Endoscopy, American Association of Gynecological Endoscopy, Pécsi Akadémiai Bizottság tagja, PAB Orvosi Szakosztály Egészségtudományi munkabizottság elnöke, Magyar Rektori Konferencia elnöke

Társadalmi szervezetek: Magyar Orvosi Kamara Baranya Megyei alelnöke (1998-2002), majd elnöke (2002-2006)

„Magyar-kínai együttműködés az időskori egészségügyi ellátások javítására”

Újabb mérföldkövéhez érkezett az a kínai-magyar egészségügyi együttműködés, amelynek alapjait a kormányzat egy 2017-es kormányhatározattal rakta le, egy hagyományos európai és kínai gyógyászati központ létrehozásának elindításával.

Ennek a hosszú távú partnerségnek a keretében október 6-án együttműködési megállapodást írt alá Cui Baosan, a Kínai Geriátriai Egészségügyi Kutató Szövetség elnöke és Dr. Surján Orsolya főigazgató képviselőjében Dr. Koltai Áron az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója.

Az együttműködés nem új keletű a népegészségügy területén, hiszen 2016 decemberében már járt magyar delegáció Sanghajban Dr. Szentés Tamás Országos Tisztifőorvos vezetésével, ahol szó volt a népegészségügyi és tisztifőorvosi munka tapasztalatairól, a kínai és magyar időskori egészségügyi ellátásról és szolgáltatásokról, valamint a további tapasztalatcsere lehetőségeiről.

A mostani megállapodás szerint a két ország által létrehozott szakmai munkacsoport szorosan együttműködik a népegészségügyi kérdésekben, különös tekintettel az egészséget befolyásoló kémiai, fizikai, pszichikai és biológiai területekhez kapcsolódóan, kiemelten kezelve az idősödő társadalom egészségügyi kihívásait.

Az együttműködés lehetőségeinek kiterjesztéséről is szó esett a találkozón, az egészségvédelem, az egészségnevelés, az egészségmegőrzés és szolgáltatás területein.

Cui Baosan elmondta: „Számítanak a magyar szakemberek széleskörű tapasztalataira a népegészségügyi és tisztiorvoslással kapcsolatos kérdésekben, hiszen a magyar tisztiorvosi szolgálat egy kiválóan felépített és hatalmas tudásanyaggal, tapasztalattal rendelkező szervezet.”

A felek megállapodtak továbbá abban, hogy az együttműködésben különös figyelmet fordítanak az időskori egészségmonitorozásra, a kutatási, technológiai és innovációs együttműködés lehetőségeire, és kiemelt fontosságúnak tekintik a népegészségügyi fejlesztésekhez kötődő egyetemi együttműködések kialakításának elősegítését az oktatás és a tudomány területein egyaránt.

Dr. Koltai Áron az aláírás kapcsán hozzátette: „Egy hosszú, és remélhetőleg mindkét fél számára hasznos együttműködés kezdődött el a mai napon. Mint mondta: megvizsgálják a magyar és a kínai orvostechikai cégek együttműködésének lehetőségeit is.”

*Forrás: Országos Közegészségügyi Intézet Kommunikációs Osztály
sajto@oki.antsz.hu*